

U s n e s e n í

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Hübnera a soudců JUDr. Ireny Saralievové a JUDr. Ivany Klimešové v právní věci žalobců: a) T. H., bytem, b) T. J., bytem, c) H. V., bytem, d) prof. dr. J. F., bytem, e) Ing. V. S., bytem, f) P. K., bytem, g) J. D., bytem, h) M. D., bytem, ch) J. K., bytem, i) E. B., bytem, j) P. K., bytem, k) M. N., bytem, l) E. T., bytem, m) E. J., bytem, n) L. F., bytem, o) J. D., bytem, p) E. H., bytem, všichni zast. JUDr. Ivetou Plachou, advokátkou se sídlem Verdunská 27, Praha 1, proti žalovanému: **Židovská obec v Praze**, se sídlem Maiselova 250, Praha 1, zast. JUDr. Alexandrem Bělohávkem, advokátem se sídlem Jana Zajíce 32, Praha 7, za vedlejšího účastenství na straně žalobců: 1) N. B., bytem, 2) H. B., bytem, o neplatnost rozhodnutí schůze Shromáždění členů, k odvolání žalobců a/, c/ až p/ a vedlejších účastníků proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 4.4.2005 č.j. 12 C 222/2004-113 ve spojení s opravným usnesením ze dne 10.8.2005 č.j. 12 C 222/2004-126

t a k t o :

I. Usnesení soudu I. stupně se ve výroku o zastavení řízení a o vrácení soudního poplatku ve vztahu k žalobcům a/ a c/ až p/ a ve vztahu k vedlejším účastníkům **p o t v r z u j e**.

II. Ve výroku o nákladech řízení mezi těmito žalobci a vedlejšími účastníky a žalovaným navzájem se usnesení **m ě n í** jen tak, že náklady žalovaného činí 7.556.50 Kč, jinak se **p o t v r z u j e**.

III. Žalobci a/, c/ až p/ a vedlejší účastníci jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit žalovanému na náhradu nákladů odvolacího řízení 1.071,- Kč do tří dnů od právní moci usnesení k rukám JUDr. Alexandra Bělohávkova.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným usnesením zastavil soud I. stupně řízení, v němž se žalobci domáhali určení neplatnosti rozhodnutí schůze Shromáždění členů ŽOP, konané 7.11.2004 (týkajících se volby předsedajícího, určení délky trvání diskusních příspěvků, hlasování o vyjádření nedůvěry reprezentaci, uložení povinnosti reprezentaci svolat mimořádné shromáždění členů, uložení úkolu revizní komisi a odvolání konkrétních osob z volených funkcí ŽOP a FZO), a věc postoupil Židovské obci v Praze. Žalované a vedlejší účastníky současně uznal povinnými zaplatit žalovanému na náhradu nákladů řízení 6.350,- Kč. Rozhodnutí odůvodnil tím, že k projednání a rozhodnutí předmětné věci není dána pravomoc soudu ve smyslu § 7 o.s.ř., řízení je proto nutno zastavit pro neodstranitelný nedostatek jeho podmínky podle § 104 odst. 1 o.s.ř. Poukázal na § 4 odst. 3 zák.č. 3/2002 Sb. ve spojení s čl. 16 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále LZPS) a § 1 zák.č. 83/90 Sb. Podle těchto zákonných ustanovení je rozhodování o záležitostech církve a náboženské společnosti součástí tzv. vnitřní autonomie církve a je nepřezkoumatelné obecnými soudy. Soudní přezkum by způsobil neoprávněný zásah státní moci do této autonomie v rozporu s uvedeným článkem ústavního zákona. Výroky o vrácení soudního poplatku a o nákladech řízení odůvodnil soud I. stupně poukazem na § 10 odst. 3 zák.č. 549/91 Sb. a § 146 odst. 2 o.s.ř.

Proti usnesení se včas odvolali všichni žalobci s výjimkou žalobce b/ a vedlejší účastníci. Namítli, že ustanovení čl. 16 odst. LZPS a § 4 odst. 3 zák.č. 3/2002 Sb. sleduje ochranu církví a náboženských společností před exekutivními zásahy státu do jejich života, nikoliv nemožnost domoci se soudní ochrany ze strany členů těchto společností, kteří mají jako občané zaručeno toto právo čl. 36 odst. 1 LZPS, a soud I. stupně jim je svým rozhodnutím odnímá. Práva žalobců byla porušena svévolným jednáním jiných členů obce, přičemž Stanovy ŽOP ani Statut Federace židovských obcí nemají pro takovou situaci žádné ochranné prostředky, pro židovskou komunitu v ČR také neexistuje žádný příslušný církevní soud. Žalobci by byli nuceni respektovat rozhodnutí

uvedeného shromáždění i přesto, že je v rozporu se Stanovami, nebo se vystavit nebezpečí vyloučení z obce. V předmětné věci jde o to, že řádně zvolení členové reprezentace ŽOP a Rady FŽO byli ze své funkce sesazeni v rozporu se stanovami ŽOP, a pokud by měla tato obec ve věci rozhodovat, pak by současné „ilegální“ vedení rozhodovalo ve vlastní věci. Žalobci dále poukázali na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR č.j. 20 Cdo 1487/2003, podle něhož autonomie církve neopravňuje její orgány k jednání v rozporu se závaznými stanovami a vnitřními organizačními předpisy církve, a na článek v tisku ohledně rozhodnutí Ústavního soudu ČR ve věci ústavní stížnosti katolické církve proti Ministerstvu kultury ČR, v němž mělo být uvedeno, že každý má právo na to, aby jeho záležitost byla projednána nezávislým a nestranným soudem. Odvolatelé výslovně napadli i výrok o nákladech řízení, poukázali na to, že soud I. stupně nespécifikoval, v čem spočívá jejich zavinění ve vztahu k zastavení řízení a nezohlednil všechny okolnosti případu, které odůvodňují použití § 150 o.s.ř. Odvolatelé navrhli, aby odvolací soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Žalovaný navrhl „zamítnutí odvolání“ a žádal náhradu nákladů odvolacího řízení v rozsahu odměny advokáta, včetně paušální náhrady výdajů a DPH. Uvedl, že soud I. stupně správně posoudil svou pravomoc, neboť žalovaný jako církevní právnická osoba podléhá režimu zákona č. 3/2002 Sb., jenž ve spojení s čl. 16 LZPS zaručuje církvím samosprávu a tedy autonomii při správě jejich vnitřních záležitostí. Žalobci ignorují vývoj judikatury obecných soudů i soudu ústavního k této otázce. Ústavní soud ČR opakovaně, v nálezu sp.zn. I. ÚS 211/96 a sp.zn. IV. ÚS 171/1997, konstatoval, že otázky spojené s fungováním církví a náboženských společností jsou v zásadě nepřezkoumatelné obecnými soudy. Žalobci si mylně vykládají čl. 36 odst. 1 LZPS, právo každé osoby domáhat se svých práv u soudu se týká možnosti domáhat se práv založených ústavou či zákonem, v předmětném případně se však žalobci domáhají konstatování, že došlo k porušení předpisů náboženské společnosti, snaží se tedy domoci rozhodnutí soudu ve věci, týkající se jejich vnitřních záležitostí. Rozhodnutí soudu I. stupně o zastavení řízení je proto správné, správné je i jeho rozhodnutí o postoupení věci Židovské obci v Praze, neboť pokud má být věc někomu postoupena, tak jediné té církevní právnické osobě, které se týká. K tomu žalovaný dále poukázal na to, že vyhlásil nové volby do svých orgánů a jejich přípravu se aktivně účastní i někteří žalobci.

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek ve vztahu k odvolatelům bez jednání v souladu s § 214 odst. 2 písm. c/ o.s.ř. a odvolání opodstatněným neshledal.

Soud I. stupně správně dovodil, že pro rozhodnutí předmětné věci není dána pravomoc soudu jako základní podmínka občanského soudního řízení.

Nejedná se o spor vyplývající z občanskoprávního, pracovního, rodinného nebo obchodního vztahu ve smyslu § 7 odst. 1 o.s.ř. a nejde ani o případ, kdy by rozhodování věci z jiné oblasti mezilidských vztahů bylo svěřeno soudu zákonem ve smyslu § 7 odst. 3 o.s.ř. Zákon č. 3/2002 Sb. soudu pravomoc rozhodovat ve věcech vnitřních poměrů církví a náboženských společností nedává, jak již správně uvedl soud I. stupně. Ustanovení čl. 36 odst. 1 LZPS je ustanovením obecného charakteru, které vyjadřuje právo domáhat se stanoveným postupem svého práva u nezávislého soudu v mezích jeho zákonem vymezené pravomoci a nelze z něho dovozovat právo obrátit se na soud v případech, které jdou mimo rámec této pravomoci. Soudem I. stupně citovaný čl. 16 LZPS i zákon č. 3/2002 Sb. vycházejí z principu autonomie církví a náboženských společenství jako dobrovolných sdružení, jež spravují své záležitosti a ustavují své orgány samostatně a nezávisle na státní moci. Pak ovšem nelze ani požadovat, aby státní moc zasáhla ve prospěch osob, které mají výhrady proti rozhodnutí orgánů církve ve věci ustavení jejich orgánů. Judikatura sice v některých případech pravomoc soudu ve vnitrocírkevních záležitostech dovozuje, ale jen ve věcech osobních, zejména majetkových nároků jejich členů (např. mzdových nároků duchovních), kdy vystupuje do popředí soukromoprávní charakter církve (viz nálezy Ústavního soudu I. ÚS 211/96 a rozsudek Nejvyššího soudu ČR 20 Cdo 1487/2003). O takový případ však v dané věci nejde. Žalobci se podanou žalobou domáhají toho, aby soud posuzoval rozhodnutí orgánů jejich náboženské obce, které se nedotýká jejich konkrétních osobních práv, ale ustavení jejich orgánů, domáhají se tedy ústavním zákonem vyloučeného zásahu státu do vnitřních poměrů této obce. Tyto vnitřní poměry si musí církve uspořádat bez ingerence státu a žalobci se na něm mohou podílet v mezích, které jim vnitřní organizační předpisy jejich církve umožňují. Soud I. stupně tak správně řízení pro neodstranitelný nedostatek jeho podmínky podle § 104 odst. 1 o.s.ř. zastavil. Postoupení věci žalovanému je v daném případě ryze formálním úkonem, neboť vyžaduje-li § 104 odst. 1 věta druhá o.s.ř. při nedostatku pravomoci soudu postoupení věci příslušnému orgánu (jakkoliv má zákon na mysli především příslušný správní orgán), nelze v daném případě postupovat jinak, než předat věc dané církvi, aby si ji vyřešila v rámci své vnitřní autonomie. Odvolací soud proto napadené rozhodnutí ve vztahu k odvolatelům jako správné podle § 219 o.s.ř. potvrdil.

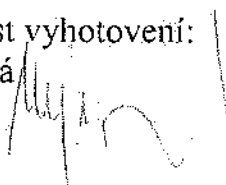
O náhradě nákladů řízení rozhodl soud I. stupně správně v souladu s § 146 odst. 2 věta první o.s.ř., neboť žalobci podáním žaloby ve věci, která nespadá do pravomoci soudu, z procesního hlediska zaviniли zastavení řízení. Důvody pro odepření náhrady nákladů řízení žalovanému na podkladě § 150 o.s.ř. odvolací soud neshledává, jelikož žalobci mohli a měli na podkladě výše uvedených zákonných ustanovení a judikatury zvážit, zda jejich žaloba může být soudem věcně projednána. Odvolací soud přistoupil ke změně výroku o nákladech řízení ve vztahu k odvolatelům podle § 220 odst. 3 pouze proto, že soud I. stupně

opomněl přiznat k odměně advokáta žalovaného náhradu 19% DPH, která mu náleží podle § 137 odst. 3 o.s.ř. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř. ve prospěch v odvolacím řízení úspěšného žalovaného. Tyto náklady představuje odměna advokáta ve výši 750,- Kč podle § 14 odst. 3 vyhl. č. 484/2000 Sb., paušální náhrada výdajů za dva úkony (vyjádření k odvolání a jeho doplnění) po 75,- Kč podle § 13 odst. 3 vyhl.č. 177/96 Sb. a 19% DPH.

Proti tomuto usnesení **l z e podat dovolání** ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně.

V Praze dne 4. listopadu 2005

Za správnost vyhotovení:
Jana Nejedlá

JUDr. Petr H ü b n e r, v.r.
předseda senátu